

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123235578
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5123235578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, F., a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, F. – H. F., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 30P/192/2023-258 zo dňa 5. februára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 30P/192/2023-258 zo dňa 5. februára 2024 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 170 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 26.09.2023 (výrok I.); nedoplatok na výživnom za obdobie od 26.09.2023 do 29.02.2024 vo výške 310 Eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku (výrok II.); zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 37P/227/2019-183 zo dňa 19.11.2020 v časti výživného na maloletého (výrok III.); rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Okresný súd citujúc § 28 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 62 ods. 1 - 5 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 76 ods. 1 zákona o rodine, § 77 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine, § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vyhodnotil návrh matky na zvýšenie výživného ako dôvodný, keďže od posledného rozhodovania súdu o výživnom nastala zmena pomerov. Matka v čase posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca bola zamestnaná, jej priemerný mesačný čistý zárobok predstavoval sumu 757 Eur. Otec bol zamestnaný a jeho priemerný čistý mesačný príjem predstavoval sumu 903 Eur. Maloletý bol v tom čase žiakom šiesteho ročníka základnej školy.

3. Okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že matka býva v spoločnej domácnosti s manželom, s maloletým a s plnoletým synom I.. Matka je spoluvlastníkom rodinného domu spoločne s manželom. Má bežné výdavky so stravou, ošatením, hygienou. Je zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý príjem predstavuje sumu 1.004 Eur. Maloletý je žiakom deviateho ročníka základnej školy. Jeho výdavky na stravu sú okolo 150 Eur mesačne, výdavky na obuv a oblečenie okolo 30 Eur mesačne, na hygienu

10 Eur mesačne, na mobil 20 Eur mesačne, cestovné 40 Eur mesačne. Na začiatku školského roka maloletému vznikli náklady spojené s nástupom do školy - ZRŠ 20 Eur, výdavky na školské pomôcky 38,44 Eur. Maloletý sa zúčastnil exkurzie, kde sa platil poplatok 25 Eur, navštevuje hasičských krúžok, s ktorým vznikajú výdavky spojené s cestovaním na súťaže, ktoré sú v letnom období aj raz za týždeň.

4. Otec býva v štvorizbovom byte so svojou matkou, ktorá je na invalidnom dôchodku. Na hradení nákladov spojených s bývaním sa podieľa vo výške jednej polovice, teda cca 150 Eur mesačne. Otec má bežné výdavky, okrem toho spláca spotrebný úver vo výške 10.000 Eur, ktorý si navýšil o sumu 3.000 Eur, keďže zariaďoval izbu pre deti, splátka tohto úveru je 159,80 Eur mesačne. Je vlastníkom pozemku, ktorý sa nachádza mimo zastavaného územia obce, nie je vlastníkom hnuiteľných vecí väčšej hodnoty. Má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu. Je zamestnaný jeho mesačný čistý príjem predstavuje sumu 1.366 Eur. Okresný súd konštatoval, že na strane maloletého dieťaťa nastala podstatná zmena pomerov, maloletý je síce na rovnakom stupni základnej školy, ale za uplynulé obdobie podrástol, zvýšili sa jeho výdavky v súvislosti so stravou, ošatením. Zmena pomerov podľa okresného súdu nastala aj na strane rodičov maloletého. Ich príjmy sa zvýšili, matkin príjem zo sumy 757 eur mesačne, na sumu 1.004 Eur mesačne. Príjem otca bol naposledy okolo 903 Eur, v súčasnej dobe je vo výške 1.366 Eur. Okresný súd vychádzal pri určovaní otca z priemerného mesačného čistého príjmu uvedeného v potvrdení zamestnávateľa otca za obdobie od 9/2022 do 9/2023, z ktorého je zrejmé, že príjem otca nie je v každom mesiaci rovnaký. Rozdiel v mesačných mzdách otca je závislý od nadčasov, bonusov, prémie a pod. Okresný súd zároveň prihliadol na vyživovaciu povinnosť otca voči plnoletému I., ktorú má určenú súdnym rozhodnutím vo výške 140 Eur mesačne, a ku ktorému má vyživovaciu povinnosť aj matka. Otec maloletého výdavky prezentované matkou spochybňoval len čo sa týka poplatku za telefón 20 Eur mesačne a poplatku za hasičský krúžok. Bežné výdavky maloletého okresný súd ustálil na 260 Eur mesačne a pri určovaní výživného prihliadol na skutočnosť, že časť potrieb maloletého je uspokojovaná rodinným prídavkom, ktorý je vyplácaný k rukám matky vo výške 60 Eur mesačne. Zároveň matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti, ktorá však už nie je taká náročná ako v prípade dieťaťa v útlom veku a uspokojovaním bytových potrieb maloletého. Otec sa s maloletým nestretáva, okrem výživného iným spôsobom neprispieva. Dlhé výživné za obdobie od podania návrhu otcovi okresný súd povolil splácať v splátkach po 20 Eur mesačne. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a zaviazal ho povinnosťou platiť nižšie výživné. Nepovažoval za spravodlivé a dôvodné zvýšenie výživného na maloletého o 60 Eur mesačne, pretože matka si okrem rodinných prídavkov vo výške 60 Eur mesačne uplatňuje aj daňový bonus vo výške 120 Eur mesačne. Matka poberá od štátu cca 180 Eur a s jeho časťou výživného 170 Eur, bude mať matka k dispozícii 350 eur mesačne, čo je viac ako ňou uvádzané výdavky na maloletého. Pri výške výživného určeného okresným súdom nebude na výživu maloletého prispievať matka žiadnou sumou. Je si vedomý, že maloletý pôjde na strednú školu, a jeho výdavky sa zvýšia, minimálne o cestovné, avšak nakoľko zatiaľ chodí na základnú školu, je toto irelevantné. Výška jeho mesačného zárobku závisí od viacerých faktorov, najmä od počtu hodín nadčasov, nočných, príplatkov, bonusov, prémie a podobne. Istým je v jeho prípade vždy len základný plat a ten zďaleka nedosahuje 1.366 Eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, pretože si vzhľadom na výšku svojho príjmu nedokáže zabezpečiť iné bývanie. Žije skromne, netvorí žiadne úspory, nechodí na dovolenky, pretože si to nemôže dovoliť. Odvolanie nepodal z dôvodu, že by maloletému nechcel platiť viac, ale jednoducho si to nemôže dovoliť. Paralelne s týmto konaním, prebieha ďalšie konanie, v ktorom o zvýšenie výživného žiada aj plnoletý syn. Výživné určené okresným súdom je podľa jeho názoru neprimerané, nezodpovedá výške jeho príjmov, ani výške oprávnených výdavkov maloletého.

6. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že v jej priemernom príjme vo výške 1.004 Eur je zohľadnený aj daňový bonus na oboch synov. Otec maloletého sa nijako nepodieľa na výchove maloletého, nestretáva sa ani s maloletým ani plnoletým dieťaťom, nekontaktuje ich ani na Vianoce, narodeniny a meniny, netrávi s nimi prázdniny a ani žiadne sviatky. Nevynakladá žiadne úsilie a ani financie na ich voľný čas, koničky. Nemá o deti žiaden záujem, preto si myslí, že jeho odvolanie je neopodstatnené.

7. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení prezentovanom v konaní vo veci samej.

8. Otec vo svojej odvolacej replike uviedol že, ak matka tvrdí, že jej priemerný mesačný zárobok je 1.004 Eur s daňovým bonusom na oboch synov, nehovorí pravdu. V zázname z prvého stretnutia rodičov (07.11.2023) je jasne napísané, že čistý priemerný príjem matky je 1.004 Eur a daňový bonus si matka uplatňuje ročne vo výške 1.063 Eur. Nie je pravda, že maloletému platí hasičský krúžok vo výške 25 Eur mesačne, pretože za tento neplatí nič. Matka umelo znižuje svoje príjmy, naopak účelovo zvyšuje výdavky na maloletého. Pokiaľ matka tvrdí, že o deti neprejavuje žiaden záujem zabudla uviesť skutočnosť, že deti od neho odišli samé bez toho, aby ho o tom informovali, že už viac neprídu. O maloleté deti sa staral v rámci striedavej osobnej starostlivosti od roku 2014 do novembra 2019. Keď deti odišli, neprišli ho navštíviť, nezatelefonovali, nenapísali. Doteraz mu nevysvetlili dôvod, prečo odišli. Výživné platí načas, ale nie jeho povinnosťou prispievať na voľnočasové aktivity niekomu, kto o neho nemá vôbec záujem. Otec spochybnil starostlivosť matky o maloletého, keďže jeho správanie a prospech v škole by vyzerali inak, ak by matka robila niečo iné, ako mu len varila alebo prala. Pokiaľ fungovala striedavá osobná starostlivosť o deti, maloletý sa učil na jednotky a dvojky, akonáhle sa táto skončila, výsledky v škole sa zmenili na trojky a štvorky. Maloletý je drzý, arogantný, vulgárny, nerešpektuje vyučujúceho ani školský poriadok, dôsledkom čoho mal zníženú známku zo správania. Matka sa o maloletého stará tak, že v roku 2020 sa maloletý stratil a hľadali ho 3 policajné autá. Má za to, že na výživnom sa majú podieľať obidvaja rodičia. Ak bude prispievať sumou určenou súdnym rozhodnutím, k tomu matka dostane 60 Eur rodinné prídavky a 140 Eur daňový bonus, teda bude mať k dispozícii 370 Eur mesačne. Pri deklarovaných výdavkoch na maloletého, bude matka dostávať mesačne 50 Eur navyše. Je proti akejkoľvek logike, že na plnoletého syna, ktorý dochádza na strednú školu bude platiť nižšie výživné ako na maloleté dieťa.

9. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, preto ho v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

10. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Len na zdôraznenie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za podstatné sa potom vyjadriť osobitne len k niektorým odvolacím dôvodom otca, v ostatnom poukazuje na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Vo vzťahu k predmetnej veci odvolací súd vo všeobecnosti považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 zákona o rodine) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá zákona o rodine). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolání. Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia.

13. Rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 zákona o rodine), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti.

14. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Za zmenu pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba považovať podstatnú zmenu pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo rodičov. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto potrebné zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov.

15. V prejednáwanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa z hľadiska jeho súčasných odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloleté dieťa doposiaľ plne odkázané, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 zákona o rodine), porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 37P/227/2019-183 zo dňa 19.11.2020. Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním okresného súdu, že v konaní bola preukázaná podstatná zmena pomerov maloletého dieťaťa odôvodňujúca zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, na ktorú okresný súd podľa odvolacieho súdu správne reflektoval svojím rozhodnutím o zvýšení vyživovacej povinnosti otca. V rámci odvolacieho konania otec namietal dôvodnosť zvýšenia svojej vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu a žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a zaviazal ho povinnosťou platiť nižšie výživné, pričom spochybnil svoje

možnosti podieľať sa na výžive maloletého sumou 170 Eur mesačne, ako aj adekvátnosť výšky určeného výživného.

16. Za neopodstatnenú odvolací súd vyhodnotil námietku otca, že suma určená napadnutým rozsudkom okresného súdu spolu s prídavkami na dieťa a daňovým bonusom, vedie k absencii materiálneho plnenia zo strany matky. Sčítaním súm vyššie uvedených plnení matka má, podľa otca, k dispozícii na maloletého sumu 370 Eur mesačne, pri ustálených opodstatnených výdavkoch maloletého vo výške 260 Eur mesačne. Primárne je nutné uviesť, že prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi, či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahrádza plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok) môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017). Okresný súd na tento príjem matky pri posudzovaní návrhu na zvýšenie výživného prihliadol. Na druhej strane daňový bonus je forma daňového zvýhodnenia rodičov vyživovaných nezaopatrených detí, ktorí dosahujú aktívne príjmy. O daňový bonus sa znižuje daň. Aj tento príjem rodiča, ktorý si uplatňuje daňový bonus môže slúžiť na čiastočné uhrádzanie odôvodnených potrieb maloletých detí. Matka si uplatňuje daňový bonus, na ktorého uplatnenie okresný súd správne prihliadol pri ustálení priemerného mesačného príjmu matky. Ak otec matke vyčítal zavádzanie v otázke výšky jej príjmu, odvolací súd poukazuje na záver okresného súdu, ktorý ustálil príjem matky na sume 1.004,32 Eur mesačne vrátane daňového bonusu. Z potvrdenia vystaveného zamestnávateľom matky COOP Jednota Žilina spotrebné družstvo, Predmestská 71, 010 83 Žilina zo dňa 10.10.2023 (čl. 208 spisu okresného súdu) vyplýva jej priemerná čistá mzda za obdobie 1/2023 – 9/2023 vo výške 1.004,32 Eur mesačne vrátane daňového bonusu. Je pravdivé tvrdenie otca, že matka si daňový bonus uplatňuje ročne, v roku 2023 jej bol vyplatený v mesiaci február vo výške 1.063,02 Eur, avšak nie je pravdou, že daňový bonus navyšuje o túto sumu zastabilizovaný príjem matky (1/2023 – 786,11 Eur, 2/2023 – 1.894,18 Eur, 3/2023 – 1.048,97 Eur, 4/2023 – 846,40 Eur, 5/2023 – 998,75 Eur, 6/2023 – 812,22 Eur, 7/2023 – 829,75 Eur, 8/2023 – 944,03 Eur, 9/2023 – 878,48 Eur). Zároveň odvolací súd konštatuje, v zhode s ustálenou judikatúrou, že prídavok na dieťa aj daňový bonus len sčasti hradia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a nenahrádzajú plnenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča.

17. V nadväznosti na uvedené sa poukazuje, že v predmetnom konaní je to otec, ktorý je povinnou osobou z platenia výživného na maloletého, ktorému poskytuje osobnú starostlivosť výlučne matka. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd pri určení výšky výživného zohľadnil mieru osobnej starostlivosti matky o dieťa, ktorému táto poskytuje všestrannú starostlivosť. Pri stanovení rozsahu výživného je dôvodné prihliadať na mieru osobnej starostlivosti matky a absencia nemateriálneho plnenia v podobe rovnakej miery osobnej starostlivosti by zo strany otca pochopiteľne a rozumne mala byť kompenzovaná plneniami materiálnymi, konkrétne napr. platením výživného vo zvýšenej miere. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý zákon o rodine nepochybné kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.11.2011, sp. zn. IV.ÚS 489/2011). Odvolací súd poznamenáva, že výživné tak ako ho určil súd prvej inštancie zohľadňuje iba časť potrieb oprávneného, nepresahuje ich. Je nepochybné, že matka dopĺňa okrem svojej osobnej starostlivosti aj finančným plnením zdroj jeho výživy na hranicu nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj. Pri nákladoch na dieťa je treba zahrnúť aj pomer nákladov, ktoré súvisia s bývaním, s chodom domácnosti, s poplatkami za komunálny odpad, s daňovými povinnosťami, na ktorých by sa dieťa malo podieľať rovnako. Náklady na bývanie uspokojuje dieťaťu matka. Námietka otca, že maloleté dieťa s ním nekomunikuje, nenavštevuje ho, a preto nie je jeho povinnosťou prispievať na voľnočasové aktivity maloletého je irelevantná. Podstatným je iba záver (nie dôvody), že otec sa s maloletým vôbec nestretáva a neprispieva nad rámec súdom určeného výživného. Okolnosti, pre ktoré sa maloleté dieťa nestýka s druhým rodičom nemožno zohľadniť v neprospech maloletého, ktorému je výživné určené. V prípade konania maloletého, ktoré by aj bolo možné vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi vo vzťahu k otcovi, toto nemôže byť dôvodom na nepriznanie alebo nezvýšenie výživného z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, pretože takýto postup vo vzťahu k maloletým deťom neprichádza do úvahy.

18. Pokiaľ otec vo svojom odvolaní poukazoval na nepravidelnosť výšky svojho mesačného platu, nenárokovateľnosť zložiek mzdy, ktoré zvyšujú jeho základný mesačný príjem, tak odvolací súd vyhodnotil, že okresný súd postupoval pri ustálení príjmu otca správne. Príjmom otca sú totiž peniaze vypočítané zo všetkých známych zdrojov bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú „nárokovateľnou a samozrejmovou“ súčasťou príjmu otca. Podstatnou je len tá skutočnosť, že v posudzovanom období príjmy zohľadnené a vyhodnotenú okresným súdom otcovi plynuli.

19. Odvolacia argumentácia zo strany otca ohľadne jeho neschopnosti plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému vo zvýšenej sume je podľa odvolacieho súdu ovplyvnená subjektívnym vnímaním vlastnej životnej situácie, ktorá bráni otcovi objektívne posúdiť rozsah odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa preukázaných v priebehu konania na súde prvej inštancie. Odvolací súd zvyrazňuje, že zvýšená vyživovacia povinnosť nedosahuje ani 13% z ustáleného čistého mesačného príjmu otca (1.366 Eur mesačne/170 Eur = 12,45%), zo strany otca neboli predložené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že nie je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať zvýšeným výživným ako ho určil súd prvej inštancie a odvolací súd zároveň dodáva, že otec je povinný vyvíjať primeranú snahu o zabezpečenie si adekvátneho zdroja príjmu a primerane prispôbiť svoj osobný život tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť ku všetkým svojim deťom.

20. Rovnako aj dlh na výživnom za obdobie od 26.09.2023 do 29.02.2024 v sume 310 Eur súd prvej inštancie určil podľa odvolacieho súdu správne a správne umožnil otcovi vzhľadom na jeho výšku jeho splatenie v splátkach po 20 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

21. Na záver odvolací súd uvádza, že určenie výšky výživného na dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Odvolací súd nie je oprávnený vyhodnocovať adekvátnosť určeného výživného na plnoleté dieťa a na to, či otcova vyživovacia povinnosť k staršiemu dieťaťu je nižšia/vyššia ako k maloletému, ktorý je účastníkom tohto konania. Vo vzťahu k maloletému dieťaťu je pre súd prvej inštancie, rovnako ako aj pre odvolací súd podstatná existencia ďalšej vyživovacej povinnosti otca a jej výška určená súdnym rozhodnutím, kedy s týmito skutočnosťami súd prvej inštancie pracoval správne. Ak by ale aj, hypoteticky, bola určená na staršieho súrodenca maloletého dieťaťa nižšia výška výživného súdnym rozhodnutím ako k maloletému, nie je to dôvodom na rezignáciu konajúceho súdu na diferencovaný postup. V opačnom prípade by totiž rozhodnutie vo veci iných účastníkov konania znamenalo určenie striktnnej (v danom prípade dolnej) hranice výživného v tomto konaní bez ohľadu na výsledky vykonaného dokazovania, čo je neprípustné. Nad rámec odvolací súd zvyrazňuje, že v danom konaní ide o zvýšenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča a nezmenený počet vyživovacích povinností nie je novou okolnosťou.

22. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie vo vyvolanom odvolacom konaní odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správne cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu cez úpravu v § 387 ods. 2 CSP.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP, aplikujúc ustanovenie § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.